EVROPSKI PARLAMENT

2004 *2009*

Dokument zasedanja

26.4.2005 B6-???

PREDLOG RESOLUCIJE

k vprašanju za ustni odgovor B6-???

v skladu s členom 108(5) Poslovnika,

ki ga vlaga Jean-Marie Cavada

v imenu Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

v letu 2004 dosežen napredek pri oblikovanju območja svobode, varnosti in pravice (OSVP) (člena 2 in 39 Pogodbe EU)

B6-???

Resolucija Evropskega parlamenta v letu 2004 dosežen napredek pri oblikovanju območja svobode, varnosti in pravice (OSVP) (člena 2 in 39 Pogodbe EU)

Evropski parlament,

– ob upoštevanju člena 108(5) svojega Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A6-...),

A. opozarja na svoji nedavno sprejeti resoluciji z dne 31. marca 2004 (Ribeiro y Castro) in z dne 14. oktobra 2004 (Bourlanges), v katerih je Parlament že povzel rezultate izvajanja programa iz Tampereja in oblikoval prva priporočila Evropskemu svetu, ki je posledično 5. novembra 2004 sprejel haaški program, v katerem so opredeljene smernice za območje svobode, varnosti in pravice;

B. ob upoštevanju razprave, ki je potekala 11. aprila 2005 in odgovore Sveta in Komisije na vprašanja za ustni odgovor (...);

C. se zaveda dejstva, da je v minulem letu, z izjemo prehoda na soodločanje v zvezi z enim delom ukrepov s področja nezakonitega priseljevanja, ni bilo želenega napredka pri oblikovanju OSVP, predvsem v primerjavo z občutnim napredkom, doseženim na drugih področjih dejavnosti Skupnosti, celo pri medvladnem sodelovanju na področju obrambne in varnostne politike;

D. je seznanjen z dejstvo, da je do takšne postopne blokade prišlo tudi v Evropskem svetu, ki je v letu 2004 trikrat poročal o težavah pri izvajanju sklepov Unije, predvsem na področju pravosodnega in policijskega sodelovanja v kazenskih zadevah in bolj podrobno pri boju proti terorizmu in mednarodnemu kriminalu;

E. je zaskrbljen, ker mora kljub ponovljenim pozivom devet starih in šest novih držav članic še vedno ratificirati konvencijo o medsebojni pomoči v kazenskih zadevah držav članic Evropske unije, sprejeto 29. maja 2000, medtem ko enajst držav še vedno ni ratificiralo Protokola k Konvenciji Europol z dne 27. novembra 2003;

F.je vznemirjen zaradi zamud in težav, s katerimi se srečujejo države članice pri uporabi evropskega pripornega naloga, kot tudi zaradi zadržanosti, ki jo kažejo do pobud s področja pravosodnega sodelovanja ali mediacij v civilnih zadevah, ki jih nekatere države omejujejo zgolj na čezmejne primere; vse našteto odseva pomanjkanje zaupanja v odnosih med državami članicami;

G. se zaveda dejstva, da določene države članice za izhod iz nastalega blokade že razvijajo nove oblike okrepljenega sodelovanja (pobuda Schengen+), kar bi, paradoksalno, lahko še

dodatno omejilo že sedaj zapleten institucionalni in operativni položaj;

H. je prepričan, da vsi ti dejavniki vplivajo na verodostojnost politike Unije in legitimnost njenega delovanja v trenutku, ko smo soočeni z izzivom velikih razsežnosti, naj gre za področje politike priseljevanja ali nadzora meja, za širjenje svoboščin ali pa za boj proti čezmejnemu kriminalu in terorizmu; je prav tako mnenja, da je treba za vsako ceno nujno ponovno sprožiti oblikovanje skupnega območja in okrepiti vzajemno zaupanje med 25 državami članicami ter se pripraviti na pristop držav kandidatk;

nujno zmanjšanje demokratičnega primanjkljaja in zavzemanje za enovit pravni okvir v OSVP

1. ponovno poziva Svet, naj vzpostavi enovit pravni okvir za politike, povezane z OSVP, in naj nujno prenese pravosodno in policijsko sodelovanje v okvir Skupnosti preko uporabe člena 42 Pogodbe EU ter hkrati v skladu s členom 67 Pogodbe ES posploši uporabo kvalificirane večine v Svetu in uporabo postopka soodločanja za vsa področja politike, povezana z OSVP;

2. želi pritegniti pozornost Sveta na dejstvo, da ohranjanje trenutnih razmer v pričakovanju ratificiranja Pogodbe o Ustavi ne samo povečuje obstoječe pomanjkanje demokratičnosti, ampak tudi onemogoča sprejemanje odločitev petindvajseterice ter praktično onemogoča preverjanje njihovega izvajanja (kot to velja za presoje, ki jih izvaja Evropski svet sam);

3. zato torej poziva Komisijo, naj pred septembrom 2005 oblikuje predlog sklepa po členu 42 Pogodbe EU, v katerem bodo predvideni ukrepi na področjih, naštetih v členu 29 Naslova IV Pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti, ob hkratni določitvi uporabe postopka odločanja s kvalificirano večino za njihovo sprejetje; prosi Svet, naj na podlagi člena 67 Pogodbe ES sprejme nov sklep, ki bo omogočil prehod na uporabo postopka soodločanja o ukrepih Skupnosti, predvidenih v Naslovu IV, ter tudi naj odpravi omejitve glede pristojnosti Sodišča;

4. poziva Svet, naj v najkrajšem možnem času spremeni svoj notranji pravilnik tako, da bo omogočen dostop do pripravljalnih besedil zakonodajnih aktov in stališč držav članic, predvsem v času razprav in odločanja o vprašanjih v zvezi z OSVP;

5. predlaga Komisiji, naj vzpostavi postopek rednega obveščanja Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve o zunanjih vidikih OSVP, predvsem o pogajanjih za sklenitev sporazumov ter o političnem dialogu s tretjimi državami članicami in mednarodnimi organizacijami;

svoboda, varnost, pravičnost in solidarnost

6. meni, da bi morali ukrepe, povezane z oblikovanjem OSVP, vključiti v okvir Skupnosti, ne samo s pravnega vidika, ampak tudi z vidika ciljev politik, s čimer bi se udejanjil duh solidarnosti med državami članicami in državljani; v ta namen bi moral Svet za sodstvo in notranje zadeve odpraviti ovire za svoje delo in odločati zlasti ob sodelovanju s:
- Svetom za razvoj, splošne zadeve in socialne zadeve pri oblikovanju politike priseljevanja, vključevanja in ponovnega sprejema,

- Svetom za proračun in splošne zadeve pri določitvi ukrepov za finančno solidarnost ob izvajanju sistemov nadzora meja in azilne politike ter glede uporabe infrastrukture in virov, potrebnih za civilno zaščito in preprečevanje katastrof in terorističnih napadov;

vključitev zavzemanja za temeljne pravice

7. ponovno izraža prepričanje, da oblikovanje OSVP zahteva še bolj dejavno udejstvovanje institucij pri zavzemanju za čim višjo stopnjo zaščite temeljnih pravic, kar je v interesu posameznikov kot tudi v izogib zamud ali zavračanju prenosa sprejetih ukrepov v nacionalne zakonodaje; predlaga, da:
   - vse nove zakonodajne predloge, predvsem glede OSVP, spremlja presoja z utemeljitvijo njihovega vpliva na temeljne pravice, poziva delovno skupino komisarjev, zadolženo za temeljne pravice, naj Odbor za državljanske svoboščine redno obvešča o glavnih težavah, s katerim se srečuje;
   - naj bodoče letne razprave o OSVP postanejo tudi priložnost za oceno zaščite temeljnih pravic v Uniji, ki naj bo izvedena na podlagi specifičnih strokovnih poročil, ki jih v skladu s členom 212 Pogodbe ES pripravi Komisija, skupaj z Agencijo za temeljne pravice;

8. ocenjuje, je za širjenje spoštovanja temeljnih pravic nujno naslednje:
   - sprejetje ustreznih ukrepov za širjenje vključevanja manjšin in boj proti vsem oblikam razlikovanja (člen 13 Pogodbe ES), vključno s sprejetjem (po ponovnem posvetovanju z EP) okvirnega sklepa o rasizmu in ksenofobiji,
   - oblikovanje programa o kakovosti sodstva v Evropi, ob soglasju držav članic in v skladu s priporočilom Parlamenta ... (Costa),
   - sprejetje skupnih ukrepov za dostop do sodnega varstva v kazenskih in civilnih zadevah v Evropi (ob izogibanju dvojnim merilom za čezmejne primere),
   - krepitev postopkovnih jamstev v procesu sprejemanja ukrepov za solidarnost z žrtvami (glej predlog Belgije za sodne poravnave),
   - uradno sprejetje Evropskega kodeksa policijske etike[1], ki ga je Svet za sodstvo in notranje zadeve neuradno že potrdil 28. novembra 2004[2] in okrepiti vlogo Evropske policijske akademije (CEPOL)

politika priseljevanja, azilna politika in politika prehajanja meja

9. (se dopolni s predlogi sprememb na podlagi zadnjih presoj in predlogov Komisije)

boj proti organiziranemu kriminalu in terorizmu

10. ponovno izraža prepričanje, da notranja varnostna politika Unije ne zahteva samo vzajemnega zaupanja, ampak tudi opredelitev skupnih ciljev, razpoložljivost ustreznih sredstev in pravni okvir ter zagotovila za državljane; s tega vidika je obžalovanja vredno:
    - da, po eni strani, ne obstaja resnična evropska strategija notranje varnosti, ki bi opredelila otipljive cilje, odgovorne osebe za njeno izvajanje in pričakovane rezultate ter

[1] (Evropski kodeks policijske etike, priporočilo REC(2001)10, sprejeto v Odboru ministrov Sveta Evrope z dne 19. septembra 2001)
[2] (Svet Evropske unije, osnutek Sklepa sveta o Poklicnih standardih za policijo pri mednarodnem policijskem sodelovanju, Bruselj, 28. oktobra 2004, 11977/2/04)

objektivna merila za presojo izvedbe,
- da, po drugi strani, ne glede na odsotnost zastavljenih ciljev, ki bi jih dosegli na evropski ravni, države članice zahtevajo sprejetje splošnih ukrepov zbiranja in dostopa do podatkov, pa naj bodo le-ti operativni (ob uveljavi načela razpoložljivosti podatkov) ali pa povezani z vsakodnevnimi dejavnostmi posameznikov (potovanja, komunikacije);

11. sklene, da zaradi nerazpoložljivosti ustreznih podatkov o tej temi s strani Sveta zadolži svoj parlamentarni odbor, da preveri, kateri strateški in operativni ukrepi za boj proti terorizmu in organiziranemu kriminalu se trenutno izvajajo na evropski ravni; v luči tega bi moral Odbor LIBE do konca leta 2005 pripraviti predstavitve mnenj:
- odgovorne osebe Sveta za ocene groženj (SITCEN) in v generalnem sekretariatu Komisije zadolžene osebe za politiko boja proti organiziranemu kriminalu,
- odgovorne osebe iz Europola, Eurojusta in Olafa, da bi se seznanil s trenutnimi razmerami na področju sodelovanja med državami članicami in organizacijami Unije, kot tudi z verodostojnimi perspektivami za to sodelovanje,
- odgovorne osebe Interpola, da bi se seznanili s trenutnimi razmerami in perspektivami za sodelovanje med državami članicami, EU in njenimi agencijami ali sistemi za izmenjavo podatkov,
- odgovornih pravosodnih in policijskih nacionalnih organov, da bi preveril dejansko raven sodelovanja med državami članicami, med njimi in EU ter njenimi agencijami (pri izmenjavi podatkov, skupnih ekipah, dvostranskih sporazumih),
- najvišjih predstavnikov nacionalnih parlamentov, zadolženih za naštete teme;

12. od Komisije sicer zahteva:
- naj opredeli pravno podlago za to, da se sestavi evropski seznam posameznikov, skupin in dejavnosti, ki so predmet omejevalnih ukrepov v okviru boja proti terorizmu ter oseb, ki potencialno ogrožajo javni red (člena 96 in 99 Schengenske konvencije),
- naj preuči možnosti uporabe takšnega seznama, pod pogojem vzajemnosti, v mednarodnih odnosih, zlasti z ZDA,
- naj opredeli novo pravno podlago za Europol in predvidi oblike sodelovanja med to organizacijo in Eurojustom ter ustrezne oblike nadzora obeh s strani Evropskega parlamenta in nacionalnih parlamentov;

med splošno politiko nadzora in zahtevami za sorazmernost ter zaščito podatkov

13. podpira pristop Evropskega svet k racionalnemu upravljanju s podatki, s katerimi razpolagajo Unija in države članice, in k vzpodbujanju medobratovalnosti informacijskih sistemov za obdelavo podatkov, ki bi bili lahko posredno ali neposredno relevantne za evropsko varnostno politiko Unije (med drugim podatkovne baze SIS, VIS, SID, EURODAC in druge); vseeno opozarja, so bili vsi omenjeni sistemu osnovani z točno določenim ciljem in ob upoštevanju načela sorazmernosti, ki v demokratični družbi lahko utemelji omejitve njihove uporabe z vidika varovanja podatkov:

14. opozarja, da ne smemo pozabiti na te omejitve, češ da je to potrebno zaradi novih zahtev v boju proti terorizmu in organiziranemu kriminalu, ampak se je treba vnaprej dogovoriti o želenih ciljih in posledično opredeliti podatke, ki so nujno potrebi za doseganje zastavljenega;

15. ponavlja svojo zahtevo, da se opredelijo nova skupna merila za varstvo podatkov na področju varnosti, pri čemer naj za osnovo služijo načela, ki sta jih v ta namen navedla Evropski svet in Evropska konferenca organov za varovanje podatkov (glej osnutek priporočila avtorja Duquesneja) in ponovno poziva k ustanovitvi skupnega organa za varstvo podatkov v okviru pravosodnega in policijskega sodelovanja ob povezovanju nacionalnih in evropskih organov (Europol, Eurojust, SIS in SID); ta organ bo zadolžen za preverjanje spoštovanja standardov varstva podatkov s strani evropskih organov in za pomoč tem organom pri zakonodajnih dejavnostih;

16. s tega vidika obžaluje naglico pri uvajanju tehnologij (biometrika pri vizumih in v potnih listinah) in postopkov (uporaba podatkov iz zasebnih virov) brez poglobljene presoje njihove zanesljivosti; obžaluje, da ni jasne vizije ali strategije uporabe tehnologij za nadzor meja; zahteva dvig kakovosti političnega procesa na tem področju;

17. ponovno oporeka pomanjkanju preglednosti in odsotnosti javne razprave pri izbiri vrst teh tehnologij ter pri pogajanjih, tako s strokovnimi skupinami Mednarodne organizacije civilnega letalstva kot z vlado ZDA; želi spomniti na svoje nasprotovanje uporabi čipov za radio-frekvenčno identifikacijo (RFID) v potnih listinah evropskih državljanov in poziva Komisijo, naj te tehnologije poglobljeno preveri, preden uzakoni njihovo uporabo za milijone takšnih dokumentov.